

ستاد بهز و نهی از منکر

بسم الله الرحمن الرحيم

باید امر به معروف و نهی از منکر کنید، و گرنه اشزار شما،
به شما حکومت می کنند، آنگاه خوبان شما دعا می کنند،
ولی دعایشان مستجاب نمی شود. امام کاظم علیه السلام-تهذیب الاحکام

شماره: ۲۱۶۳۹۲
تاریخ: ۱۴۰۱/۱۲/۲۲
پیوست:

«تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ» (آل‌قراءة/۲۲۹)

اینها حدود خداوند است؛ پس از آنها تجاوز نکنید و کسانی که از حدود الهی تجاوز کنند، آنان بی تردید ستمکارند.

شاخص‌های پوشش کارمندان دستگاه‌های اجرایی*

از آنجا که مساله عفاف و حجاب، مساله‌ای عقلی، اخلاقی و شرعی است و در عین حال مساله عفاف فراتر از حجاب و حجاب قسمی از اقسام عفاف، می‌باشد، برای تبیین جامع در ارایه شاخص‌ها، ابتدا انواع عفاف در ابعاد زیر بیان می‌شود:

عفاف در نگاه: نگاه عفیفانه هم برای آقایان و هم برای خانم‌ها مورد تاکید قرآن کریم^۱ می‌باشد و چشم چرانی و هرزگی در نگاه، تقبیح و منکر شمرده شده است.

وظایف دستگاه: دستگاه‌های دولتی می‌باید شرایط در چینش‌های محیطی، فرهنگ سازی‌های تنبیه‌ی و تشويقی و... را به گونه‌ای تنظیم نمایند که محیط کاری حتی المقدور مصون از ناامنی و بی‌عفتی در نگاه باشد.

عفاف در گفتار: عفت کلام و خوب سخن گفتن از امور قرآنی^۲ است که لازمه جامعه با فرهنگ و تمدن‌ساز می‌باشد. مردمی که نتوانند خوب صحبت کنند، مردمی رشد نایافته هستند که در حداقل تعاملات اجتماعی با مشکل مواجه شده و باعث بسیاری از نزاع‌ها و اختلافات و بدینهی‌ها می‌شوند.

وظایف دستگاه: دستگاه‌های دولتی موظفند با هرگونه بی‌عفتی در کلام به طور جد مقابله نموده و مروج عفت کلام باشند. مدیران و کارمندان باید به بهترین شکل با همدیگر و خصوصاً ارباب رجوع برخورد نموده و مراجعین را حقیقتاً ارباب رجوع بدانند و از احترام‌های لازم شان انسانی دریغ ننمایند. کارمندانی که با لحن بد با ارباب رجوع و یا همکاران صحبت می‌نماید، جواب سلام ارباب رجوع را نمی‌دهد، با ضمیر مفرد و بی‌ادبیه با مخاطب صحبت می‌کند و به همانه مشکلات زندگی و اقتصادی، کرامت انسانی مراجعین را رعایت نمی‌کند متناسب با رفتارشان باید مورد تذکر و مؤاخذه قرار گیرند.

* آیات ۳۰ و ۳۱ سوره نور

^۱. آیه ۳۲ سوره احزاب

امرا معمرو و نهی از منکر

بسم الله الرحمن الرحيم

شماره: ۲۴۶۳۹۲
تاریخ: ۱۴۰۱/۱۲/۲۲
پیوست:

باید امر به معروف و نهی از منکر کنید، و گرنه اشزار شما،
به شما حکومت می کنند، آنگاه خوبان شما دعا می کنند،
ولی دعایشان مستجاب نمی شود. امام کاظم علیه السلام-تهذیب الاحکام

عفاف در حرکات و سکنات: وقار و طمانته در حرکات به گونه‌ای که جلب توجه نکند، لازمه عفت انسان با شخصیت است. ممکن است فردی پوشش کامل داشته باشد، ولی حرکات غیر عفیفانه، زننده و جلف داشته باشد. قرآن کریم^۱ بر این نوع از عفت تاکید می نماید.

وظایف دستگاه: کارمندانی که دارای ممتاز در حرکات و سکنات هستند باید الگو و مورد تشویق قرار گیرند و در مقابل کارمندانی که در حرکات و سکنات از ممتاز و وقار لازم برخوردار نیستند و حرکاتشان باعث جلب توجه نامتعارف دیگران می باشد، باید مورد تذکر قرار گیرند و دستگاه ها این مساله را ضد ارزش جلوه داده و زمینه خودنمایی را مسدود نمایند.

عفاف در معاشرت: یکی دیگر از انواع عفاف در قرآن کریم^۲ حجب و حیا در معاشرت خصوصاً رعایت مسایل محروم و نامحرم، اجازه گرفتن در ورود به محیط های امن و برهم نزدن آرامش مکان های زندگی می باشد.

وظایف دستگاه: رعایت حریم محروم و نامحرم در محیط کاری، عدم استفاده از الفاظ نامناسب برای نامحرم، صدا کردن نامحرم با اسم کوچک و با ضمیر مفرد و ورود به مسایل غیرکاری از جمله مصاديق غیر عفیفانه در محیط کار می باشد که باید با برنامه ریزی های سلبی و فرهنگ سازی های ايجابي، اين مساله را تدبیر کرد.

عفاف در پاکدامنی: عفت در ارتباطات عاطفی و جنسی از وجود عفت است که قرآن کریم برای حفظ و صيانت خانواده ها هم در مورد آقایان^۳ و هم در مورد خانم ها^۴ در آیات زیادی به آن توجه داده است.

وظایف دستگاه: دستگاه ها باید مراقب عفاف در پاکدامنی در محیط های کاری، با زدودن زمینه های بروز و ظهور آن باشند. هیچگاه نباید ارتباطات غیرکاری در دستگاه ها عادی سازی شود و نباید از زمینه های ایجاد این گونه مسایل به سادگی عبور کرد. بی توجهی به این مساله، باعث وجود مشکلات عدیده در زندگی های خانوادگی و تولید فساد و فحشاء می شود.

^۱. آیه ۲۵ قصص

^۲. آیات ۲۷ سوره نور و ۵۳ سوره احزاب

^۳. آیات ۲۹ معارج، ۵ مومنون، ۳۲ اسراء و ...

^۴. آیات ۱۲ ممتحن، ۳۵ احزاب، ۳۱ نور و ...

ستاد بهزیستی اسلامی

بسم الله الرحمن الرحيم

شماره: ۲۱۶۳۹۲

تاریخ: ۱۴۰۱/۱۲/۲۲

پیوست:

باید امر به معروف و نهی از منکر کنید، و گرنه اشزار شما،
به شما حکومت می‌کنند، آنگاه خوبان شما دعا می‌کنند،
ولی دعایشان مستجاب نمی‌شود. امام کاظم علیه السلام-تهدیب الاحکام

از موارد شش گانه عفاف، در پنج مورد ذکر شده به تناسب شرایط دستگاهها، شاخص‌های مصدقی‌تر و همچنین روش‌های تشویقی و توبیخی توسط شورای امر به معروف و نهی از منکر دستگاه تبیین می‌شود.

عفاف در پوشش: یکی از انواع عفاف، عفت در پوشش و حجاب اسلامی برای خانم‌ها و آقایان است. به دلیل اهمیت مساله در اسلام و قوانین کشور^۷ به پوشش افراد خصوصاً در صحنه اجتماع و محیط کار و فعالیت اهمیت داده شده و افراد از بدپوششی و بی‌عفتی در پوشش نهی شده‌اند.

از آنجا که قانون‌گذار به صورت مشخص تبیین شاخص‌های عفاف در پوشش و حجاب اسلامی را مدنظر قرار داده است، لذا شاخص‌های پوشش اسلامی برای کارکنان خانم و آقا به تفکیک با بسط بیشتر ارائه می‌گردد.

شاخص‌های پوشش و حجاب اسلامی:

معیارهای مشترک و اصلی پوشش خانم‌ها و آقایان در چهار حیطه ۱- بدن‌نما نبودن ۲- عدم جلب توجه ۳- پوشیدگی

۴- عدم آرایش تعریف می‌شود:

بر این اساس حدود حجاب رسمی لازم‌الاتباع در تمامی دستگاه‌های دولتی، متخذ از چارچوب‌های شرع مقدس و قوانین به شرح زیر اعلام می‌گردد:

شاخص‌پوشش خانم‌ها:

الف) چادر و مقنعه

- پوشاندن همه موهای سر با چادر و روسری و یا با مقنعه

تبصره ۱: فقط در صورت استفاده از چادر، از روسری‌های بلند که کارکرد مقنعه را ایفا می‌کند، می‌توان استفاده نمود.

تبصره ۲: مشوق‌های لازم برای استفاده از حجاب برتر (چادر) مانند اعطای چادر به عنوان عیدی، در دستورکار قرار داده شود.

- استفاده از مقنعه پوشاننده گردن و شانه، حداقل تا روی سینه

^۷. شاخص‌ها عمدتاً با توجه به قوانین موجود ادارات، سازمان‌ها و مراکز آموزشی و بهداشتی تنظیم شده‌اند.

امرا معمرو و نهی از منکر

بسم الله الرحمن الرحيم

شماره: ۲۱۶۳۹۲

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۷/۲۲

پیوست:

باید امر به معروف و نهی از منکر کنید، و گرنه اشزار شما،
به شما حکومت می‌کنند، آنگاه خوبان شما دعا می‌کنند،
ولی دعایشان مستجاب نمی‌شود. امام کاظم علیه السلام-تهذیب الاحکام

- عدم استفاده از هر پوشش دیگری برای پوشاندن سر به جای مقنعه چادر مانند شال، کلاه و ...

- عدم استفاده از مقنعه و چادرهای نازک ، توری، نگین دار و ...

ب) مانتو:

- استفاده از روپوش و مانتو بلند و متعارف (حداقل تا زیر زانو)

- استفاده از مانتوی وزین، ساده و اداری

- عدم استفاده از مانتوی کوتاه، تنگ و آستین کوتاه

- عدم استفاده از مانتوی دارای چاک بالای زانو و مانتوی جلو باز

ج) شلوار:

- استفاده از شلوار (پوشیدگی تا میچ پا)

- عدم استفاده از شلوار کوتاه، تنگ و دارای پارگی، زاپ، چاک، براق و فاق نامناسب

- عدم استفاده از دامن، جایگزین شلوار به غیر از موارد خاص بیماری.

د) جوراب:

- استفاده از جوراب غیر نازک با پوشانندگی کامل پا

- عدم استفاده از جورابهای کوتاه و غیر متعارف

ه) کفش:

- کفش متعارف و مناسب محیط کار

- عدم استفاده از کفش با پاشنه بلند، صدادار و غیر متعارف

- عدم استفاده از چکمه‌های بلند روی شلوار

و) رنگ:

- استفاده از رنگ‌های متعارف و مناسب با محیط کار در پوشش (اعم از مانتو، شلوار، چادر، روسربی، مقنعه، جوراب و کفش)

امرا معمرو و نهی از منکر

بسم الله الرحمن الرحيم

شماره: ۳۹۲۱۶
تاریخ: ۱۴۰۱/۱۲/۲۲
پیوست:

باید امر به معروف و نهی از منکر کنید، و گرنه اشزار شما،
به شما حکومت می‌کنند، آنگاه خوبان شمادعا می‌کنند،
ولی دعایشان مستجاب نمی‌شود. امام کاظم علیه السلام-تهذیب الاحکام

ز) سایر موارد:

- عدم استفاده از هرگونه آرایش در صورت و دستها
- عدم استفاده از لاک و ناخن مصنوعی و ...
- عدم استفاده غیرمتعارف از زیورآلات آشکار (انواع حلقه و نگین بینی و دندان و... و بکار بردن دستبند به دست و پا).
- عدم استفاده از عطر و ادکلن با رایحه غیر متuarف

۲. شاخص پوشش آقایان:

- آراستگی موی سر و محاسن (عدم بلندی غیرمتuarف ریش ، موی سر، سبیل و ...)
- عدم آرایش نمودن به سبک‌های غربی ، غیرمتuarف و زننده صورت، موی سر، محاسن، ابرو و ...
- عدم استفاده از کراوات، پاپیون، کمربندهای غیرمتuarف و نمادهای غربی
- عدم استفاده از لباس‌های تنگ، بدنه نما، پاره و وصله‌دار
- عدم استفاده از تی‌شرت، پیراهن تنگ و کوتاه و یقه باز نامتعارف
- عدم استفاده از شلوار کوتاه، تنگ، نازک و دارای پارگی ، وصله، زاپ و فاق نامناسب
- عدم استفاده از طلا و هرگونه زیورآلات اعم از گردنبند، زنجیر، مج‌بند، دستبند و گوشواره

۳. شاخص‌ها و ملحقات مشترک آقایان و خانم‌ها:

- عدم استفاده از عکس‌های غیرمجاز و بدون پوشش اسلامی در فضای مجازی از جمله عکس نمایه (پروفایل^۱)
- عدم خالکوبی و تصویرگری در قسمت‌های قابل رویت بدنه
- عدم چاپ و وصل هرگونه علامت، تصویر و کلمات خارجی غیرمتuarف بر روی لباس و پوشش
- عدم استفاده از لباس‌های منقوش به آرم، تصاویر نامتعارف، نوشته‌های مذهب و نمادهای فرهنگ غرب، علامت فرقه‌های ضاله و گروه‌های منحرف

^۱. مقررات و ضوابط شبکه‌های اطلاع‌رسانی رایانه‌ای (مصوب جلسات ۴۸۲ الی ۴۸۰ مورخ ۱۴۰۰) ناظر به بند ۶ و ۷-۱۰.

امرا معمرو و نهی از منکر

بسم الله الرحمن الرحيم

شماره: ۲۱۶۴۹۲
تاریخ: ۱۴۰۱/۱۸۲/۲۲
پیوست:

باید امر به معروف و نهی از منکر کنید، و گرنه اشزار شما،
به شما حکومت می‌کنند، آنگاه خوبان شما دعا می‌کنند،
ولی دعایشان مستجاب نمی‌شود. امام کاظم علیه السلام-تهدیب الاحکام

- خودداری از به کارگیری بانوان در پست و محلهای سازمانی ویژه آقایان و بالعکس^۹

- به کارگیری منشی و یا مسئول دفتر مرد برای مدیران مرد و زن برای مدیران زن.^{۱۰}

تبصره: به کارگیری منشی زن بد حجاب، تخلف مضاعف محسوب می‌شود.

ملاحظات:

۱- تشخیص متعارف و غیرمتعارف بودن با شورای امر به معروف و نهی از منکر هر دستگاه می‌باشد. بنا به تشخیص شورای امر به معروف و نهی از منکر، دستگاه‌ها می‌توانند لباس اداری یکسان (متعددالشکل) استفاده نمایند.

۲- ایجاد فضای امن و سالم با اتخاذ تدبیر مناسب برای جداسازی محیط بانوان از جمله در محل کار، سرویس ایاب و ذهاب و غذاخوری.

۳- از آنجا که امر به معروف و نهی از منکر بر هر فردی واجب است و ضرورت اجرای فریضتین برای نهادهای حاکمیتی و دستگاه‌ها دولتی جمهوری اسلامی اولی است لذا ارایه خدمات دولتی بدون تحقق امر به معروف و نهی از منکر در مواجهه با هنجارشکنان و متgatherین حوزه عفاف و حجاب در حین ارتکاب به تخلف قانونی و شرعاً صورت پذیرد.

۴- بر اساس بند اول از اصل سوم قانون اساسی مبنی بر «مبازه با کلیه مظاهر فساد و تباہی» هرگونه ظاهر به فساد و تباہی ملحظ به شاخص‌های عفاف و حجاب می‌باشد. مانند:

(الف) استفاده از موسیقی‌های غیرمجاز در محیط‌های کاری و وابسته به دستگاه‌ها

(ب) نمایش، ترویج، تبلیغ و خرید و فروش وسایل و اجنباس مغایر با حوزه عفاف و حجاب

(ج) روزه‌خواری علنی، در ماه مبارک رمضان

^۹. آینه نامه راهبردهای گسترش فرهنگ عفاف (مصوب جلسه ۵۶۵ مورخ ۱۳۸۴/۵/۴) ناظر به بند ۳۶، دستور العمل برنامه‌های درون سازمانی یازده گانه ترویج فرهنگ عفاف و حجاب در دستگاه‌های اجرائی (ادارات دولتی و نهادهای عمومی سال ۱۳۹۲) و دستور العمل برنامه‌های ده گانه درون سازمان ترویج فرهنگ عفاف و جاب در دستگاه‌های اجرائی و استانهای سراسر کشور ویژه کارکنان، مراجعین و خانواده‌ها

^{۱۰}. همان